

BAANTJER

De Cock en moord in de donkere dagen

door Peter Römer

De Fontein

1

De goedheiligman haalde een hand door zijn lange, witte baard en keek tevreden in de spiegel. Met zijn wijsvinger smeerde hij de schmink boven zijn borstelige wenkbrauw uit en veegde zijn vingers af met het doekje dat naast de rode mijter op de kaptafel lag. Hij draaide zijn hoofd heen en weer en bekeek de witte krullen die over de kraag van zijn rode mantel goldfen.

Wonderlijk toch hoe een pruik en een plakbaard je wereld konden veranderen. Van vuilnisman tot burgemeester, door iedereen werd er voor je gebogen en naar je gezondheid geïnformeerd. Respectvol werd je de hand gedrukt en er werd van jong tot oud verrukt naar je gelachen als je ze een beetje snoepgoed toestopte. Hij genoot van de twee weken per jaar dat zelfs de directeur van het warenhuis voor hem door de knieën ging. De simpele transformatie dwong respect af. Of nee, dat respect zat natuurlijk niet in die pruik en die baard, het zat in de figuur die ontstond zodra je de baard aan je kin plakte en de rode tabberd aantrok. De eerbiedwaardige Sinterklaas is invloedrijk en zeer aanwezig, maar iedereen weet dat hij niet bestaat. Een geheim dat wij collectief bewaren voor de jongsten onder ons.

Hij hoorde voetstappen op de gang, waarschijnlijk van

Anja, een van de twee pieten die hem om beurten assisteerden. Ze was te laat, zoals altijd, maar hij was op haar gesteld. Niet meer de allerjongste, die Anja, maar best een lekker wijf, had hij kunnen constateren toen zij zich in de te kleine ruimte een keer stond om te kleden en hij zonder te kloppen binnen was komen lopen. Nu zag hij haar via de spiegel binnenkomen. De groene fluwelen baret waar de zwarte pruik onderuit piekte en de roestbruine vegen die ze kriskras over haar gezicht had gesmeerd. Hij glimlachte, maar de lach bestierf op zijn lippen toen hij zich realiseerde dat het niet Anja was die achter hem stond en een hamer hief. Maar toen was het te laat.

Rechercheur Jurre de Cock stond voor het grote raam achter zijn bureau en keek naar de drukte beneden hem, in de Heintje Hoeksteeg. Hij neuriede een sinterklaasliedje. Dat was een oude hebbelijkheid die hij in de loop der jaren had afgeleerd. Vroeger neuriede hij altijd sinterklaasliedjes, het hele jaar door, tot ergernis van zijn collega's en zelfs van zijn vrouw. Om van het gezeur af te zijn was hij met zijn gewoonte gestopt, hoewel dat niet gemakkelijk was geweest. Maar in de twee weken voor 5 december kon niemand er iets op tegen hebben dat hij zijn oude gewoonte weer voor even had opgepakt.

Hij hield van deze tijd van het jaar. Het was een tijd vol belofte, niet zoals de lente die het nieuwe leven in de natuur aankondigde, maar op menselijk vlak. Er was in die donkere dagen voor kerst wat meer aandacht voor elkaar en dat was geen overbodige luxe in een wereld die steeds gehaaster en onpersoonlijker leek te worden. Beneden op straat stonden twee vrouwen op hun gemak met elkaar te praten, de een met grote gebaren, terwijl de ander ingetogen luisterde. Twee

jongens cirkelden om een groepje giechelende meisjes heen. Het weer was koud, maar het was droog en de zon deed zijn best het tafereel een vrolijke aanblik te geven. Alles was nog niet verloren, dacht hij terwijl hij 'Zie ginds komt de stoomboot' inzette.

De telefoon op zijn bureau rinkelde. Hij draaide zich om en nam de hoorn op. 'Ja?'

'De Cock, ik krijg net een melding binnen.' Aan de andere kant van de lijn klonk de zware bas van de wachtcommandant.

'Zeg 't maar.'

'Sinterklaas is dood.'

Hij had in eerste instantie gedacht dat de brigadier een grap probeerde te maken en hij had haar willen aanspreken op de smakeloosheid van de opmerking, maar ze meende het. De man die elk jaar voor Sinterklaas speelde in het grote warenhuis was dood aangetroffen en alles deed vermoeden dat hij geen natuurlijke dood was gestorven. Hij had Vledder en Lotty uit de kantine opgepikt en nu waren ze op weg naar het warenhuis dat grensde aan de Dam, op loopafstand van het bureau aan de Warmoesstraat. Vledder maakte zich vrolijk over de dood van de goedheiligman, maar De Cock was niet gecharmeerd van de grapjes. Er was immers een mens om het leven gekomen, terwijl de figuur van Sinterklaas deze aanslag nog vele jaren zou overleven. Bij de dienstingang, in een steegje naast de Dam, stond een nerveuze vrouw hen op te wachten. Ze stelde zich voor als Claire van Dalen, hoofd Human Resources van het warenhuis. Ze leidde het gezelschap door een wirwar van trappen en gangetjes naar een kamertje waar een oudere diender de wacht hield.

‘De Cock,’ zei hij ter begroeting en hij bracht een vinger naar zijn pet.

‘Wat hebben we hier, Henk?’ Hij kende de diender die al jaren dienstdeed aan de Warmoesstraat en bekendstond om zijn laconieke houding.

‘Sinterklaas.’ Hij haalde een hand langs zijn keel.

De Cock keek langs de agent naar binnen en zag tegenover de deur een rode mantel over een kaptafel liggen. Het kledingstuk ontnam hem het zicht op de rest van de man. Hij deed een stap naar voren het kamertje in.

‘Daar houden onze collega’s van de forensische dienst niet van,’ memoreerde Henk droog.

‘Dank je, Henk, ik zal proberen het te onthouden.’

De diender grinnikte. Maar hij had gelijk, de forensische rechercheurs wilden het liefst als eerste de plaats delict betreden zodat er geen kans bestond dat de plek zou worden vervuild met sporen die niets met het misdrijf van doen hadden. Of, erger nog, dat er sporen zouden verdwijnen die voor het onderzoek van belang waren. De Cock had daar alle begrip voor, maar wilde toch ook snel kunnen constateren met wat voor zaak hij te maken had. Een niet-natuurlijke dood kon van alles betekenen. Moord natuurlijk, maar ook zelfmoord of een noodlottig ongeval. De eerste uren van een onderzoek, wanneer de gebeurtenis nog vers was en de sporen nog niet uitgewist, konden van doorslaggevend belang zijn.

Voorbij de rode mantel zag hij op het tafeltje voor de spiegel de karakteristieke witte krullen van Sinterklaas, al waren deze aan de linkerkant verkleurd door het bloed dat uit een wond gesijpeld was. Voor het moment had hij genoeg gezien. Iemand had de man van achteren de hersens ingesla-

gen, de details zou hij zonder twijfel vernemen van dokter Den Koninghe.

Het handenwrijvende personeelshoofd stond pal achter hem en had kennelijk moeite haar zenuwen onder bedwang te houden, want ze schrok toen hij zich naar haar omdraaide.

‘Kunt u ons vertellen met wie wij hier te maken hebben?’ vroeg hij vriendelijk.

‘Het is Luuk, Luuk van Bommel.’

‘Heeft u hem ingehuurd?’

‘Ingehuurd?’

‘Als sinterklaas.’

‘O, zo bedoelt u. Ja, nee, Luuk werkt al jaren bij ons. Hij is floormanager bij de herenmode.’

De Cock keek haar vragend aan.

‘Chef van de afdeling, zeg maar.’

‘Maar dezer dagen Sinterklaas,’ concludeerde De Cock.

‘Sinds vorig jaar. Wij zochten een nieuwe sinterklaas en hij meldde zich aan. We hebben het liefst iemand van binnen het bedrijf. Die kennen het reilen en zeilen hier, dus daar hoef je minder op te letten.’

De Cock knikte en keek met een ironische blik het kamertje in.

‘Elk uur zit hij een kwartier op zijn troon op de derde verdieping. De kinderen zingen liedjes en soms spreekt hij een kindje toe. Als een ouder het heeft gevraagd. En dat acht keer per dag.’

‘Leuk werk?’

‘Hij vond van wel. Hij deed het graag, terwijl zijn werk in die periode natuurlijk ook doorging. Dit zijn heel drukke dagen voor ons.’ Ze keek op haar horloge, zonder dat ze zich van het gebaar bewust was.

‘Wie heeft hem gevonden?’

‘Piet natuurlijk,’ antwoordde Vledder, die verveeld op zijn telefoon stond te kijken.

De vrouw keek verrast. ‘Inderdaad. Ankie vond hem. Ankie is piet. Ik bedoel...’ Ze leek even ten prooi gevallen aan haar eigen verwarring.

‘Ik begrijp wat u bedoelt.’

Ze lachte opgelucht. ‘Ankie was koffie gaan halen en toen ze terugkwam zag ze... nou ja...’ Ze wees het kamertje in. ‘U ziet het zelf.’

‘En waar is... Ankie?’

De vrouw wees de gang in. ‘In een kantoortje verderop. U begrijpt dat ze zich een ongeluk geschrokken is.’

Lotty drong zich in het smalle gangetje langs De Cock en de personeelschef en begaf zich naar het aangewezen kantoor.

‘We zullen zijn familie moeten inlichten. Was hij getrouwd?’

‘Ik dacht het wel. Of ja, ik weet het wel zeker, ik heb haar weleens ontmoet op een personeelsfeest.’

‘Kunt u mij de persoonlijke gegevens van de heer Van Bommel doorgeven? Wij moeten hier zorgvuldig opvolging aan geven.’

‘Uiteraard. Ik bel wel even met de afdeling.’

Het kantoortje verderop in de gang bleek een kamertje dat net zo bescheiden van afmeting was als de plaats delict. De muren waren beplakt met affiches waarop het roemrijke verleden van het warenhuis was afgebeeld. Stuk voor stuk kleurrijke kunstwerken, dus dit waren ongetwijfeld replica's. Aan een tafeltje in het midden van de kamer zat een jonge vrouw.

Ze was gekleed in het bonte pietenkostuum, maar had de bijbehorende baret en de zwarte pruik afgezet, waardoor haar blonde haar een bijna surrealistische indruk maakte boven het geschminkte gezicht. Door de bruine vegen liepen strepen die aangaven dat ze had gehuild.

‘Ankie?’

De vrouw knikte. ‘Ik had koffie gehaald en ik had er helemaal geen erg in, ik liep zo de kamer binnen en toen...’ Het ratelen stopte. Toen keek ze op. ‘Bent u van de politie?’

Lotty knikte.

‘Wie kan zoiets nou gedaan hebben?’ vroeg de vrouw met een klein stemmetje.

‘Dat willen wij ook graag weten. Heeft u iets vreemds gezien in de gang bijvoorbeeld, toen u met de koffie kwam aanzetten?’

‘Niets anders dan anders. En Luuk deed daarvoor ook niet anders dan wat hij altijd deed.’

De Cock kwam de kamer binnen.

‘Dit is mijn collega De Cock,’ introduceerde Lotty hem. ‘Hij leidt het onderzoek.’ Ze wendde zich tot hem. ‘Ankie heeft niets bijzonders opgemerkt op het moment dat ze het slachtoffer vond.’

‘Kon je goed met hem opschieten?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Hij was niet anders dan de anderen.’

‘Welke anderen?’

‘Mannen.’ Daar liet ze het bij.

‘Meneer De Cock.’ Claire van personeelszaken dook achter hem op. ‘Wanneer denkt u dat wij...’ ze aarzelde, ‘... Luuk van zijn kostuum kunnen ontdoen?’

De Cock trok een wenkbrauw op. ‘Wat bedoelt u precies?’

Het handenwringen begon weer. 'Wij hebben een traditie, met sinterklaas is... Sinterklaas bij ons in de winkel aanwezig. Dat is al jaren zo. De mensen weten dat, ze komen speciaal met hun kinderen hiernaartoe om Sinterklaas te zien.'

'Handig, dan kunnen ze meteen cadeautjes kopen,' merkte Lotty zacht op.

Maar Claire had haar gehoord. 'Precies. Dat zien wij natuurlijk graag. Maar het is ook een traditie.' Ze zei het met nadruk. 'En die traditie is net zo belangrijk voor ons.'

'Daarom heeft u het pak weer nodig, omdat de sint weer moet gaan zitten,' concludeerde De Cock.

'In overleg met de directie hebben we besloten dat Sinterklaas vandaag niet kan komen, omdat... zijn schimmel ziek is.' Ze zag de sceptische blikken om haar heen. 'Ik heb dat niet verzonnen, dat is de afdeling marketing,' zei ze verontschuldigend. 'Maar morgen moet hij er weer zitten, anders is de ellende niet te overzien. En het is natuurlijk vreselijk voor de kindertjes.' Ze probeerde een meelevend glimlachje.

'Misschien moet je Hennie weer bellen,' merkte Ankie op.

'Bewaar me!' reageerde Claire.

'Hennie?'

'Hij was onze vorige Sinterklaas. En een heel goeie.'

'Hij is sinds een jaar met pensioen.'

'Hij had best graag door gewild als Sinterklaas.'

'Dat kon helaas niet.'

'Nee, daar stak Luuk een stokje voor.'

'Zo is het wel weer genoeg, Ankie.' Claire wilde blijkbaar de vuile was binnenskamers houden. 'Hennie was een uitstekende Sinterklaas.'

'Beter dan Luuk?' wilde Lotty weten.

‘Hij kwam in ieder geval niet net de kamer binnen als je in je blote kont stond.’

‘Ankie!’

‘Het is toch zeker zo!’

De Cock hief een hand om de discussie te stoppen voor die nog hoger op zou lopen.

‘Ik ben bang dat u een ander kostuum zult moeten huren, mevrouw Van Dalen. Het kostuum van het slachtoffer zal moeten worden onderzocht en het kan nog wel een tijdje duren voordat het wordt vrijgegeven.’

Ankie zuchtte verveeld. ‘Ik zou Hennie bellen.’

In het kamertje waar het slachtoffer zich bevond maakten inmiddels twee collega's van de forensische dienst zich klaar om met hun onderzoek te beginnen. Vledder stond De Cock en Lotty aan het einde van de gang op te wachten.

‘Ik heb geen enkel persoonlijk attribuut van de man kunnen vinden. Geen telefoon, geen portefeuille, niets.’

De Cock keek hem vragend aan. Vledder schudde zijn hoofd.

‘Ik zag zijn kleren aan een haakje naast de deur hangen, dus ik dacht ik kijk even in de zakken. Niks, zelfs geen kleingeld.’

‘Meegenomen door de moordenaar?’ opperde Lotty.

‘Misschien hield hij zijn papieren liever bij zich en in dat geval vinden de collega's ze wel. Wij hebben hier voorlopig niets meer te zoeken. Lotty, ga jij maar terug naar het bureau en probeer zoveel mogelijk gegevens over de man boven water te halen. Wij gaan zijn vrouw bezoeken. Kom.’

Vledder zuchtte diep. ‘Ja... ik heb het adres opgevraagd.’ Hij zette zich met tegenzin in beweging.

‘Zullen we ruilen?’ Lotty wist dat dit soort onheilsbezoeken aan de nabestaanden niet zijn hobby waren. Maar De Cock was al doorgelopen en Vledder sjokte schouderophalend achter hem aan.

Vledder reed vanaf de President Kennedylaan de Boterdiepstraat in en vond een parkeerplek schuin tegenover de portiekwoning van Luuk van Bommel. De Cock stapte uit, zette zijn hoedje op en keek goedkeurend omhoog naar het vier verdiepingen tellende huizenblok. Hij had altijd een zwak gehad voor de Amsterdamse Rivierenbuurt, die met aandacht voor wonen en leven van de bewoners was gebouwd.

Nadat hij had aangebeld duurde het even voor de deur werd opengedaan. Hij had op het punt gestaan terug te gaan naar de auto, maar stond nu oog in oog met een kleine vrouw met een vermoeid gezicht en zwart haar dat alle kanten op piekte. Opgeteld bij de duster die ze in de haast had omgeslagen deed dat hem vermoeden dat ze haar hadden wakker gebeld.

‘Excuus voor het storen, mevrouw. Mijn naam is De Cock en dit is mijn collega Vledder. Wij zijn van de politie.’

Ze keek hen uitdrukkeloos aan.

‘Wij zijn op zoek naar mevrouw Van Bommel.’

Er viel een korte stilte die door de vrouw werd verbroken.

‘Die woont hier niet!’

En ze sloeg de deur in hun gezicht dicht.

De volgende boeken van Baantjer zijn bij De Fontein verschenen:

- 1 De Cock en een strop voor Bobby
- 2 De Cock en de wurger op zondag
- 3 De Cock en het lijk in de kerstnacht
- 4 De Cock en de moord op Anna Bentveld
- 5 De Cock en het sombere naakt
- 6 De Cock en de dode harlekijn
- 7 De Cock en de treurende kater
- 8 De Cock en de ontgoochelde dode
- 9 De Cock en de zorgvuldige moordenaar
- 10 De Cock en de romance in moord
- 11 De Cock en de stervende wandelaar
- 12 De Cock en het lijk aan de kerkmuur
- 13 De Cock en de dansende dood
- 14 De Cock en de naakte juffer
- 15 De Cock en de broeders van de zachte dood
- 16 De Cock en het dodelijk akkoord
- 17 De Cock en de moord in seance
- 18 De Cock en de moord in extase
- 19 De Cock en de smekende dood
- 20 De Cock en de ganzen van de dood
- 21 De Cock en de moord op melodie
- 22 De Cock en de dood van een clown
- 23 De Cock en een variant op moord
- 24 De Cock en moord op termijn
- 25 De Cock en moord op de Bloedberg
- 26 De Cock en de dode minnaars
- 27 De Cock en het masker van de dood
- 28 De Cock en het lijk op retour
- 29 De Cock en moord in brons
- 30 De Cock en een dodelijke dreiging
- 31 De Cock en moord eerste klasse
- 32 De Cock en de bloedwraak
- 33 De Cock en moord à la carte
- 34 De Cock en moord in beeld
- 35 De Cock en danse macabre
- 36 De Cock en een duivels complot
- 37 De Cock en de ontluisterende dood
- 38 De Cock en het duel in de nacht
- 39 De Cock en de dood van een profeet
- 40 De Cock en kogels voor een bruid
- 41 De Cock en de dode meesters
- 42 De Cock en de sluimerende dood
- 43 De Cock en 't wassend kwaad
- 44 De Cock en het roodzijden nachthemd
- 45 De Cock en moord bij maanlicht
- 46 De Cock en de geur van rottend hout
- 47 De Cock en een dodelijk rendez-vous
- 48 De Cock en tranen aan de Leie
- 49 De Cock en het lijk op drift
- 50 De Cock en de onsterfelijke dood
- 51 De Cock en de dood in antiek
- 52 De Cock en een deal met de duivel
- 53 De Cock en dood door hamerslag
- 54 De Cock en de dwaze maagden
- 55 De Cock en de dode tempeliers
- 56 De Cock en de blijde Bacchus
- 57 De Cock en moord op bestelling
- 58 De Cock en de dood van de Helende Meesters
- 59 De Cock en moord in reclame
- 60 De Cock en geen excuus voor moord
- 61 De Cock en de gebrandmerkte doden
- 62 De Cock en een veld papavers
- 63 De Cock en de broeders van de haat
- 64 De Cock en de dood van een kunstenaar
- 65 De Cock en de dartele weduwe
- 66 De Cock en moord in triplo
- 67 De Cock en een recept voor moord
- 68 De Cock en de wortel van het kwaad
- 69 De Cock en moord in de hondsdagen
- 70 De Cock en de dood in gebed
- 71 De Cock en de onzichtbare moordenaar
- 72 De Cock en de moord in het circus
- 73 De Cock en de dood van een engel
- 74 De Cock en de rituele moord
- 75 De Cock en het lijk aan de Amstel
- 76 De Cock en de dode diva
- 77 De Cock en de vermoorde onschuld
- 78 De Cock en het dodelijk doel
- 79 De Cock en de zoete wraak
- 80 De Cock en de moord op maat
- 81 De Cock en een duivels dilemma
- 82 De Cock en de naakte waarheid
- 83 De Cock en de dood van een kerkrat
- 84 De Cock en de zwarte weduwe
- 85 De Cock en de levende dode
- 86 De Cock en kermis in de hel
- 87 De Cock en de schaduw van de dood
- 88 De Cock en de schim uit het verleden
- 89 De Cock en de eenzame dood
- 90 De Cock en moord op stand
- 91 De Cock en een dodelijk spel
- 92 De Cock en de ongehoorde moord
- 93 De Cock en het kind van de rekening
- 94 De Cock en de kus des doods
- 95 De Cock en de moord op afspraak
- 96 De Cock en de vrouw zonder gezicht
- 97 De Cock en moord op het spoor
- 98 De Cock en moord in de donkere dagen

In de podcastserie *Het geheim van Baantjer* verkennen
Peter en Job Römer alles rondom het fenomeen Baantjer.
Lukt het hun om het geheim van Baantjer te ontrafelen?
Luister de podcast via jouw favoriete streamingdienst.

Eerste druk januari 2026

Copyright © 2026 Peter Römer

Copyright © 2026 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Het gebruik van de naam Baantjer is met toestemming van de erven A.C. Baantjer

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie Bart Hendrix

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Leerdam

ISBN 978 90 261 7519 0

ISBN e-book 978 90 261 7520 6

ISBN luisterboek 978 90 261 7521 3

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst- en datamining niet toegestaan.